

PROIECT DE LEGE nr. 297 din 24 aprilie 2025

pentru modificarea și completarea [art. 33 din Legea nr. 182 din 2002](#) privind protecția informațiilor clasificate, precum și pentru modificarea [Legii nr. 47/1992 rep.](#) privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale

EMITENT • **PARLAMENTUL**

Publicat în **MONITORUL OFICIAL nr. 380 din 29 aprilie 2025**

Data intrării în vigoare 29-04-2025

I. Expunere de motive

(1) Anularea procesului electoral din România prin [Decizia Curții Constituționale a României nr. 32/2024](#), precum și respingerea candidaturii dlui Călin Georgescu prin [Hotărârea nr. 7/2025](#) a Curții Constituționale a României sunt evenimente de importanță istorică pentru progresul democratic al României, care presupune o supraveghere și un echilibru între puterile statului, potrivit așa-numitului principiu „check and balance”, în cadrul căruia acestea se controlează reciproc, pentru a se preveni abuzul de putere al uneia dintre puteri, fie ea executivă, judecătorească sau legislativă.

(2) Anularea procesului electoral, în baza unor note ale serviciilor de informații, parțial declassificate, a creat un precedent periculos pentru democrație și statul de drept, impunându-se o reformă legislativă și instituțională rapidă. „Dreptul la vot” prevăzut de [articolul 36 din Constituție](#) trebuie să primească o atenție specială din partea statului român, în virtutea normelor internaționale și europene de drept, respectiv [art. 21 alin. \(3\) din Declarația Universală a Drepturilor Omului](#), [art. 25 lit. b\) din Pactul internațional](#) pentru drepturile civile și politice. Comitetul consideră că declassificarea imediată a tuturor informațiilor referitoare la organizarea, desfășurarea și validarea alegerilor locale, parlamentare și prezidențiale este prima măsură prin care statul român va crea un cadru legal corespunzător exigențelor unei democrații moderne, care să respecte pe deplin dreptul la vot al cetățenilor României.

(3) Implementarea Recomandărilor Comisiei de la Veneția privind anularea alegerilor pentru funcția de președinte al României din noiembrie 2024 impune o reformă a [Legii nr. 47/1992](#) privind organizarea Curții Constituționale a României, în special Recomandarea-cheie D („Procesul decizional privind rezultatele alegerilor trebuie să fie însoțit de garanții adecvate și suficiente care să asigure, în special, o procedură echitabilă și obiectivă și o decizie suficient de motivată, bazată pe fapte clar stabilite, care dovedesc nereguli atât de semnificative încât ar fi putut influența rezultatul alegerilor; părțile afectate trebuie să aibă posibilitatea de a-și prezenta punctele de vedere și probele, iar puterea discreționară a judecătorului în materie electorală ar trebui să fie ghidată și limitată de condițiile prevăzute în lege; deciziile trebuie luate în termene rezonabile”). Deși această reformă legislativă și instituțională poate fi substanțială, astfel încât orice ingerință în activitatea jurisdicțională a Curții Constituționale să fie exclusă și, de asemenea, să fie excluse erorile de ordin constituțional, Comitetul propune o intervenție legislativă care privește procedura contestațiilor privind elementele esențiale ale procesului electoral astfel încât să se protejeze și să se garanteze suveranitatea poporului și identitatea constituțională.

(4) Grupul de inițiativă legislativă solicită Președintelui, Parlamentului și Guvernului României organizarea unui referendum pe probleme de interes național în scopul respectării suveranității poporului român, concomitent cu alegerile al căror calendar a fost stabilit prin [Hotărârea Guvernului nr. 17/2025](#) privind aprobarea Programului calendaristic pentru realizarea acțiunilor necesare pentru alegerea Președintelui României din anul 2025.

Suveranitatea națională aparține poporului român, iar acesta o exercită prin organele sale reprezentative, constituite prin alegeri libere, periodice și corecte și prin referendum, iar niciun grup și nicio persoană nu pot exercita suveranitatea în nume propriu. Comitetul consideră că votul exprimat la alegerile din noiembrie 2024 reprezintă voința poporului român, iar respectarea voinței acestuia trebuie asigurată de toate puterile în stat.

(5) Necesitatea propunerii legislative este primordială pentru păstrarea unei societăți democratice și a unui climat de respect reciproc și încredere între autoritățile publice și cetățenii români, care a fost alterat de anularea ultimelor alegeri prezidențiale sub pretextul unor amenințări la adresa securității statului și a corectitudinii alegerilor din partea unor actori statali și nonstatali străini. Comitetul consideră că toate eforturile autorităților publice, partidelor parlamentare și ale societății civile trebuie să se îndrepte pentru asigurarea unui climat democratic corespunzător exigențelor unui stat membru al Uniunii Europene și NATO, care împărtășește principii și valori democratice comune. Este necesar să existe o lege prin care să se prevină posibile excese autoritariste ale statului și instituțiilor sale menite să garanteze respectarea [Constituției](#) și drepturilor omului, de natură să altereze transferul democratic și pașnic de la o guvernare și o administrație prezidențială la alta. Comitetul afirmă principiul democratic că atunci când autoritățile nu aplică cu bună-credință Constituția și legile în vigoare, este necesară reglementarea prin lege a prevenirii oricărui abuz din partea autorităților și instituțiilor publice, introducând astfel un control indirect al poporului - prin procesul de vot - asupra entităților respective, care să fie controlate de Parlament - ca expresie supremă a intereselor poporului. Astfel numai voința populară exprimată prin referendum este cea care va decide Președintele României într-o situație de veritabilă criză democratică, iar orice instituții implicate în organizarea și

validarea rezultatului referendumului vor avea numai rolul tehnic de a organiza sau veghea la corectitudinea procesului electoral.

II. Proiect de Lege pentru modificarea și completarea [art. 33 din Legea nr. 182 din 2002](#) privind protecția informațiilor clasificate

Articolul I

[Articolul 33 din Legea nr. 182 din 2002](#) privind protecția informațiilor clasificate se modifică și se completează și va avea următorul cuprins:

Articolul 33

(1) Este interzisă clasificarea ca secrete de serviciu ori secrete de stat a informațiilor care, prin natura sau conținutul lor, sunt destinate să asigure informarea cetățenilor asupra unor probleme de interes public sau personal, pentru favorizarea ori acoperirea eludării legii sau obstrucționarea justiției.

(2) Informațiile referitoare la organizarea, desfășurarea și validarea alegerilor locale, parlamentare și prezidențiale nu pot clasificate, fiind de interes public major.

Articolul II

Dispoziții tranzitorii și finale

La data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă toate dispozițiile legale contrare, iar instituțiile implicate în procesul electoral, precum și serviciile de informații vor declasifica integral informațiile legate de alegerile pentru președintele României din anul 2024.

III. Proiect de modificare a [Legii nr. 47/1992 rep.](#) privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale

Articolul I

[Articolul 38 secțiunea 2 pct. 8 din Legea nr. 47/1992 rep.](#) privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale se modifică și se completează și va avea următorul cuprins:

(1) Contestațiile cu privire la înregistrarea sau neînregistrarea candidaturii la funcția de Președinte al României, precum și cele cu privire la împiedicarea unui partid sau a unei formațiuni politice ori a unui candidat de a-și desfășura campania electorală în condițiile legii se soluționează de Curtea Constituțională, cu votul majorității judecătorilor, în termenele prevăzute de legea pentru alegerea Președintelui României.

(2) Decizia din procedura Contestației menționate la alin. 1 se pronunță în ședință publică, cu participarea Ministerului Public și a părților, precum și cu organizarea de dezbateri și administrarea de probe. Decizia se redactează în 48 de ore de la pronunțare și poate fi atacată cu recurs, care se declară în 48 de ore de la comunicare.

(3) Recursul se soluționează de Plenul Curții Constituționale, care decide cu majoritate de voturi.

După articolul 38 se adaugă art. 38¹, cu următorul conținut:

(1) În condițiile prevăzute de [Legea nr. 3/2000](#) privind organizarea și desfășurarea referendumului, la cererea a 500.000 cetățeni cu drept de vot, se va organiza un Referendum cu privire la probleme de interes național prin care se va consulta direct și se va exprima voința populară cu privire la candidatul a cărui candidatură a fost respinsă, după parcurgerea întregii proceduri pentru alegerea Președintelui României. Guvernul va stabili prin hotărâre, la propunerea Ministerului Afacerilor Interne și a Autorității Electorale Permanente, programul calendaristic și măsurile tehnico-organizatorice pentru ca referendumul să fie organizat concomitent cu alegerile pentru funcția de Președinte al României, pe un buletin de vot separat.

(2) În cazul în care, în urma referendumului organizat în condițiile [Legii nr. 3/2000](#) privind organizarea și desfășurarea referendumului, se validează candidatul respins, mandatul judecătorilor Curții Constituționale încetează de drept, și se va proceda de îndată la noi numiri în condițiile prezentei legi, în termen de 15 zile de la data centralizării rezultatelor de către Biroul Electoral Central. În noua sa componență, Curtea Constituțională, potrivit [art. 45 din Legea nr. 3/2000](#) privind organizarea și desfășurarea referendumului, va înainta un Raport Parlamentului prin care va confirma rezultatul referendumului și va valida pentru funcția de Președinte al României candidatul ales prin referendum. Rezultatele alegerilor organizate potrivit [Legii nr. 370/2004](#) pentru alegerea Președintelui României sunt de drept infirmate. Actul de validare a rezultatului alegerilor pentru președintele ales prin referendum se întocmește de Curtea Constituțională, care procedează potrivit [art. 53 din Legea nr. 370/2004](#) pentru alegerea Președintelui României și înmânează un exemplar candidatului ales prin referendum în vederea depunerii jurământului prevăzut de [art. 82 alin. \(2\) din Constituția României](#).

AVIZ

referitor la Inițiativa legislativă cetățenească în scopul respectării suveranității poporului român și implementării Recomandărilor Comisiei de la Veneția privind anularea alegerilor pentru funcția de președinte al României din noiembrie 2024

Analizând inițiativa legislativă cetățenească în scopul respectării suveranității poporului român și implementării Recomandărilor Comisiei de la Veneția privind anularea alegerilor pentru funcția de președinte al României din noiembrie 2024, formulată de un comitet de inițiativă în baza prevederilor Legii nr. 189/1999 privind exercitarea inițiativei legislative de către cetățeni, republicată, și transmisă de împuternicitul comitetului de inițiativă, cu Adresa înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr. R1.057 din 16.04.2025, pentru care s-a constituit Dosarul nr. D316/16.04.2025,

CONSILIUL LEGISLATIV,

în temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, și al art. 29 alin. (4) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ, precum și al art. 3 alin. (2) din Legea nr. 189/1999, republicată, avizează negativ inițiativa legislativă, pentru următoarele considerente:

1. Inițiativa legislativă are ca obiect de reglementare completarea Legii nr. 182/2002 privind protecția informațiilor clasificate, cu modificările și completările ulterioare, în sensul interzicerii clasificării informațiilor referitoare la organizarea, desfășurarea și validarea alegerilor, precum și completarea Legii nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în sensul instituirii posibilității atacării cu recurs a hotărârilor Curții Constituționale, precum și în sensul prevederii validării prin referendum a unui candidat respins și a încetării mandatului judecătorilor Curții Constituționale ca urmare a validării.
 2. Prin obiectul său de reglementare, inițiativa legislativă se încadrează în categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art. 142 alin. (5) din Constituția României, republicată, iar în aplicarea prevederilor art. 75 alin. (1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Camera Deputaților.
 3. Precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.
 4. Menționăm că, potrivit art. 3 alin. (1) din Legea nr. 189/1999 privind exercitarea inițiativei de către cetățeni, republicată, cu modificările ulterioare, propunerea legislativă care face obiectul inițiativei legislative se întocmește de comitetul de inițiativă în forma cerută pentru proiectele de lege și va fi însoțită de o expunere de motive semnată de toți membrii comitetului.
- Potrivit art. 40 din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare, „actul normativ are următoarele părți constitutive: titlul și, dacă este cazul, preambulul, formula introductivă, partea dispozitivă, formula de atestare a autenticității actului”.
- Analizând inițiativa legislativă, constatăm că propunerea legislativă și expunerea de motive sunt conținute în cuprinsul declarației notariale de constituire a comitetului de inițiativă, iar dintre părțile constitutive pe care trebuie să le cuprindă am identificat doar partea dispozitivă.
5. Soluțiile legislative preconizate sunt susceptibile de încălcarea Constituției sub următoarele aspecte:
 - 5.1. Referitor la intervenția legislativă asupra Legii nr. 182/2002, constatăm că, în fapt, aceasta vizează completarea art. 33 cu un nou alineat, având următorul cuprins:

(2) Informațiile referitoare la organizarea, desfășurarea și validarea alegerilor locale, parlamentare și prezidențiale nu pot clasificate, fiind de interes public major.

Totodată, se introduce o dispoziție tranzitorie finală potrivit căreia:

La data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă toate dispozițiile legale contrare, iar instituțiile implicate în procesul electoral, precum și serviciile de informații vor declasifica integral informațiile legate de alegerile pentru președintele României din anul 2024.

Așadar, soluțiile legislative impun, fără nicio distincție, interzicerea clasificării oricăror informații referitoare la organizarea, desfășurarea și validarea alegerilor și dispun, de asemenea, fără nicio distincție, declassificarea informațiilor legate de alegerile pentru Președintele României din anul 2024.

Menționăm că, potrivit art. 31 alin. (3) din Constituție, „Dreptul la informație nu trebuie să prejudicieze măsurile de protecție a tinerilor sau securitatea națională”.

Așadar, dreptul la informație al cetățenilor, consacrat de [art. 31 din Legea fundamentală](#) nu este unul absolut, ci acesta trebuie exercitat în interiorul unor limite care să asigure protecția tinerilor și să nu pună în pericol securitatea națională.

Or, interdicția absolută de clasificare a informațiilor referitoare la alegeri, precum și declasificarea nediferențiată a tuturor informațiilor existente în legătură cu alegerile prezidențiale din anul 2024 nu respectă dispozițiile [art. 31 alin. \(3\) din Constituție](#), întrucât creează premisele prejudicierii securității naționale, prin aceea că nu impun nicio limită de acces la aceste informații.

5.2. Soluția de completare a [art. 38 din Legea nr. 47/1992](#), în sensul prevederii posibilității atacării cu recurs la Curtea Constituțională a hotărârilor acesteia prin care soluționează contestațiile cu privire la înregistrarea sau neînregistrarea candidaturii la funcția de Președinte al României, precum și a celor cu privire la împiedicarea unui partid sau a unei formațiuni politice ori a unui candidat de a-și desfășura campania electorală, este contrară dispozițiilor [art. 147 alin. \(4\) din Constituție](#), potrivit cărora „Deciziile Curții Constituționale se publică în Monitorul Oficial al României. De la data publicării, deciziile sunt general obligatorii și au putere numai pentru viitor”. Menționăm că, potrivit [art. 11 alin. \(1\) pct. B lit. a\) din Legea nr. 47/1992](#), Curtea Constituțională se pronunță prin hotărâre în cazul în care veghează la respectarea procedurii pentru alegerea Președintelui României și confirmă rezultatele sufragiului, atribuție în cadrul căreia se pronunță și asupra contestațiilor cu privire la înregistrarea sau neînregistrarea candidaturii la funcția de Președinte al României, „efectele actului jurisdicțional al Curții Constituționale astfel pronunțat subsumându-se [art. 147 alin. \(1\) și \(4\) din Constituție](#)”, așa cum a reținut Curtea Constituțională prin [Hotărârea nr. 2/2024](#).

5.3. Referitor la norma propusă pentru [art. 38¹ alin. \(1\)](#), menționăm că soluția organizării referendumului la cererea a 500.000 de cetățeni cu drept de vot este contrară [art. 90 din Constituție](#), care conferă numai Președintelui României, după consultarea Parlamentului, dreptul de a cere poporului să își exprime, prin referendum, voința cu privire la probleme de interes național.

De asemenea, având în vedere obiectul referendumului, respectiv „validarea” candidatului a cărui candidatură a fost respinsă ca urmare a soluționării contestațiilor cu privire la înregistrarea sau neînregistrarea candidaturii la funcția de Președinte al României de către Curtea Constituțională, soluția legislativă este contrară dispozițiilor [art. 147 alin. \(4\) din Constituție](#), întrucât ignoră efectul general obligatoriu al unei hotărâri pronunțate în temeiul dispozițiilor [art. 146 lit. f\) din Constituție](#), potrivit cărora Curtea Constituțională „veghează la respectarea procedurii pentru alegerea Președintelui României și confirmă rezultatele sufragiului”. Menționăm că atribuția de soluționare a contestațiilor cu privire la înregistrarea sau neînregistrarea candidaturii la funcția de Președinte al României se subsumează atribuției prevăzute de [art. 146 lit. f\) din Constituție](#). În acest sens, prin [Hotărârea nr. 2/2024](#), Curtea Constituțională a constatat că „legiuitorul constituant originar a reglementat în mod expres atribuția Curții Constituționale de a veghea la respectarea procedurii de alegere a Președintelui României. O asemenea opțiune constituțională, coroborată cu rolul Curții Constituționale de garant al supremației [Constituției](#), demonstrează faptul că în cadrul acestei atribuții Curtea verifică atât legalitatea candidaturii din perspectiva [Legii nr. 370/2004](#), cât și constituționalitatea sa”.

La textul marcat ca alin. (3), la teza întâi, soluția privind încetarea de drept a mandatului judecătorilor Curții Constituționale în cazul în care în urma rezultatului referendumului „se validează candidatul respins” contravine dispozițiilor [art. 145 din Constituție](#), care consacră independența și inamovibilitatea judecătorilor Curții Constituționale.

La teza a doua, soluția potrivit căreia Curtea Constituțională va „valida pentru funcția de Președinte al României a candidatului ales prin referendum” este contrară dispozițiilor [art. 81 din Legea fundamentală](#), referitoare la alegerea președintelui României.

Față de cele de mai sus, propunerea legislativă nu poate fi promovată.

PREȘEDINTE

FLORIN IORDACHE

București, 24 aprilie 2025.
Nr. 297.

DECLARAȚIE

de constituire a grupului de inițiativă legislativă cetățenească

Subsemnații:

1. Ciobotea Radu-Aurel, cetățean român,
2. Rac Dorin, cetățean român,
3. Clamba Marinela, cetățeană română,

4. Repede Marian-Augustin-Lucian, cetățean român,
5. Lulache Victor-Andrei, cetățean român,
6. Jurca Alexandru-Eugen, cetățean român,
7. Cosma Monica-Mariana, cetățean român,
8. Pană Florentina, cetățean român,
9. Varvara Elena-Luminița, cetățean român,
10. Rac Paladia, cetățean român,

semnatori ai prezentei declarații, în calitate de cetățeni români cu drept de vot, respectiv care nu am fost condamnați definitiv la pedepse privative de libertate pentru infracțiuni săvârșite cu intenție, dacă nu a intervenit reabilitarea, amnistia postcondamnatorie sau dezincriminarea, în condițiile prevăzute de [art. 74 din Constituția României](#) și [Legea nr. 189/1999](#) privind exercitarea inițiativei legislative de către cetățeni, constituim un comitet de inițiativă legislativă cetățenească în scopul respectării suveranității poporului român și implementării Recomandărilor Comisiei de la Veneția privind anularea alegerilor pentru funcția de președinte al României din noiembrie 2024.

Se desemnează prin vot din cadrul Comitetului de inițiativă legislativă cetățenească dl Ciobotea Radu Aurel, care va reprezenta Comitetul în raporturile sale cu autoritățile publice centrale și locale, va depune spre publicare la Monitorul Oficial propunerea legislativă, va solicita avizul Consiliului Legislativ, va supune autorităților locale verificarea listelor, în condițiile legii, și va înainta propunerea legislativă Parlamentului României. Prezenta reprezintă împuternicirea prevăzută de [art. 3 alin. 5 din Legea nr. 189/1999](#) în vederea solicitării avizului Consiliului Legislativ.

Listele de susținători se vor întocmi cu respectarea organizării administrativ-teritoriale și vor cuprinde: denumirea propunerii legislative ce face obiectul inițiativei și identificarea Monitorului Oficial al României, Partea I, în care aceasta a fost publicată, județul și localitatea în care își au domiciliul sau reședința susținătorii (pentru municipiul București se va trece și sectorul); numele, prenumele și domiciliul susținătorilor, menționarea actului de identitate și a codului numeric personal; semnăturile susținătorilor. Listele se semnează personal, fiind interzisă orice fel de delegare sau de reprezentare pentru semnarea listei de susținători.

Declaranți,

Ciobotea Radu-Aurel

Rac Dorin

Clamba Marinel

Repede Marian-Augustin-Lucian

Lulache Victor-Andrei

Jurca Alexandru-Eugen

Cosma Monica-Mariana

Pană Florentina

Varvara Elena-Luminița

Rac Paladia
